

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

Marocnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici številka 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 8. avgusta 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 90.

† Dr. Danilo Majaron

6. t. m. je preminul na Bledu predsednik ljubljanske odvetniške zbornice g. dr. Danilo Majaron. Vest o njegovi smrti je pretresla vse, ki so kdaj imeli priliko, do dobra spoznati vrline blagopokojnika. Mož velikega koncepta in svetovnega obzorja se ni odliko-

val samo kot pravnik, temveč se je uspešno udeleževal tudi v našem javnem življenju in si pridobil kot narodni delavec in ne v zadnji meri kot človek velik ugled in splošno spoštovanje. Bil je vedno v pristranskih odnošajih z našimi gospodarskimi krogi, živo se je zanimal za njihove težnje, skrbi in želje, rad je sodeloval pri njihovih prizadevanjih za dobrobit gospodarstva. Ko je trgovsko društvo Merkur za Slovenijo l. 1907. priredilo ob času, ko je bilo mnogo življenja na polju naše gospodarske organizacije, prvi vseslovanski trgovski shod v Ljubljani, se je dr. Danilo Majaron takoj odzval prošnji društva za sodelovanje na tej prevažni prireditvi, prvi svoje vrste v Sloveniji. Pomagal je ne samo pri pripravah za ta shod, ki je bil namenjen Slovincem v vseh pokrajinah, marveč je tudi na shodu samem imel obširno poročilo o vlo-

trgovine v mednarodnem gospodarstvu, zlasti v slovenskem. Nadalje je bil dolga leta tudi predsednik razsodišča trgovskega društva Merkur in zastopal več volilnih periodov trgovsko in obrtniško zbornico v kranjskem deželnem zboru.

Raz palačo Zbornice za TOI v Ljubljani vihra črna zastava kot zadnji pozdrav slovenskemu velmožu, vzornemu narodnemu delavcu. Blagopokojnik ostane kot ljubeznjiva in simpatična osebnost v vrstah naših gospodarskih krogov v najboljšem spominu. Naj v miru počiva!

—o—

Trgovsko društvo Merkur za Slovenijo v Ljubljani je ob smrti g. dr. Danila Majarona poslalo njegovi gospeji soprogi sledeče pismo:

Prežalostna vest z Bleda o neusmiljeni izgubi, ki je tako strašno zadela Vas, milostiva gospa, in vso Vašo visokospoštovano rodbino, nas je silno potrla. Veliki pokojnik, ne-sebični rodoljub, modri vodja našega naroda je bil blagopokojni predsednik dr. Danilo Majaron vedno iskren in zvest prijatelj naše stanovske organizacije. Dolga leta je vzgledno sodeloval v upravi našega društva kot predsednik društvenega razsodišča. Ob vseh važnih prilikah nam je bil več in preudaren svetovalec.

Dopustite, milostiva gospa, da v teh najbridkejših urah Vašega življenja izrekamo Vam in Vaši spoštovani rodbini svoje iskreno in globoko sožalje in pristrčno sočutje. Veliki pokojnik si je postavil neumrljov spomin v svojem iskreno ljubljem narodu s prežlahtnim delom tekom vsega svojega življenja, polnega plemenite vsebine.

Trgovsko društvo Merkur za Slovenijo, matica slovenske trgovske organizacije, mu ohrani trajno hvaležnost, srčno zahvalnost in svetel spomin.

Izvolite sprejeti, milostiva gospa, iskreno zagotovilo naše udanosti in našega izbranega spoštovanja.

Ne kmetovalci, ampak Kmetijska družba je proti nam.

V Vašem cenjenem listu št. 87 čitamo članek: »Kmetovalci proti trgovcem in obrtnikom«. Pred vsem ugotavljam, da bi se moral napis glasiti: Kmetijska družba proti trgovcem in obrtnikom, ker le vodstvo te družbe odgovarja ali je vsaj odgovorno za posledice neresničnih trditvev in hujškanja pretežne večine prebivalstva proti drugim slojem.

Ni oporekati, da se najdejo sem in tja posamezni člani gremijev in obrtnih zadrug, ki ne upoštevajo docela zakona o pobijanju druginje življenjskih potrebščin, toda to se bo dogajalo, dokler bo svet stal, nekaj drugega pa je, če družba, ki ima svoja oblastno odobrena pravila in ki živi vso podporo države in banovine, pozabi, da je ustanovljena za kmeta, katera tako malo upošteva, da nima o pravem času za kmetijstvo potrebnih predmetov, ki se rabijo nujno: enkrat gnojil, drugič galice itd. Podpisani je bil priča, ko je kmetica zahtevala galico, pa je ni dobila, ker ni družba galice pravočasno naročila. Že več let zasledujem cene za galico pri Kmetijski družbi in trgovcih, in vsako leto so bile cene pri trgovcih nižje ka-

kor pri Kmetijski družbi. To je tem bolj čudno, če se upošteva, da pobira družba že v jeseni del kupnine za pomladansko potrebo, trgovec pa tega ne more. Trgovec, če hoče prodati, mora imeti vedno ob pravem času na zalogi zahtevano galico in gnojila.

Sedaj še nekaj drugega! Podpisani sem vprašal pri Kmetijski družbi dne 6. julija t. l. za ceno nekega sredstva, ki se potrebuje v vinogradih proti plesnobi. Gospod urednik, mislite si moje začudenje, ko sem zvedel, da je cena 120 Din za 1 kg, kajti sredstvo prodajam jaz sam po 50 Din. Ko to povem in dam duška svojemu presečenju, da Kmetijska družba tako vzorno skrbi za korist kmeta, ponudim isto sredstvo družbi pri večjem odjemu, v Ljubljano postavljeno, še nekaj cenejše od 50 Din. Družbin organ me je napotil, naj govorim z ravnateljem, kar sem pa odklonil, ker nisem imel časa za razgovor. Omenil sem le, da si lahko moj naslov napiše, ker sem družbi itak znan, ker sem bil nad 20 let njen član. Povedal sem mu tudi, da sem bil iz družbe izključen, ne da bi se sporočilo, zakaj, dasi sem tudi posestnik vinograda.

Kmetijska družba, ki dobiva subvencijo iz davkov, katere plačujejo ne v najmanjšem razmerju tudi trgovci, ima pogum, da udriha pavšalno po pretiranih cenah trgovcev, ne sramuje se pa, da sama pri enem predmetu 120 odstotkov dražje prodaja, kakor detajlni trgovec na deželi!

Če imajo predstavniki Kmetijske družbe čas in voljo, hujskati kmetijski stan proti trgovcem in obrtnikom, bo trgovstvo skrbelo, da se bo zvedelo, kakšno zaščito ima kmetijski stan pri družbi, kmetje pa tudi že sedaj vedo, da smo drug drugemu potrebni in se hočemo in moramo v obojestranske koristi razumeti, čeprav se hoče na umeten način postaviti ograjo med kmetovalce in trgovce.

Ant. Umek,
t. č. načelnik gremija
v Brežicah.

—o—

Spomenica sicer tako ugledne Kmetijske družbe izzveneva v samoobtožbo. Vsakdo ve, da ima Kmetijska družba blagovni oddelek, ki posreduje nakup vseh kmetijskih potrebščin od gnojil do semena, orodja in inventarnih predmetov. Kmetijska družba zato sama lahko najbolje kontrolira, kakšna je poslovna režijska in kakšne so nabavne cene. Družba im kot eden največjih grosistov v naši banovini priliko vplivati kot regulator v nabavnih cenah za najrazličnejše kmetijske potrebščine. Kakor vidimo iz gornjega dopisa, je njena posredovalna vloga na tem polju pač problematične vrednosti. Družbi je dobro znano, s kolikim težkočami se morajo boriti vnovčevalne in nabavne zadruge, ktere se ustanavlja z velikimi obeti in nadami in ki živijo vso podporo tudi od vlade. Navzlic neenakim konkurenčnim pogojem te zadruge do danes niso mogle pokazati napram trgovini znatnejših rezultatov, posebno ne takih, ki bi vsaj v posameznih primerih opravičevali trditve v spomenici Kmetijske družbe.

Naš kmet je sam dovolj preudaren in ima izbiro i za vnovčevanje svojih pridelkov i za nabavo svojih potrebščin, pa je do danes ostal soliden odjemalec trgovcev. Pri njegovi preudarnosti ga tudi pavšalni napadi na trgovski stan ne bodo zavedli v zmotlo. On pretrežno gleda na težkoče vsakega stanu in tudi ve, da mu je Kmetijska družba s tako spomenico napravila le slabo uslugo.

POŠILJANJE DENARNIH PISEM V INOZEMSTVO.

V zvezi z zakonom o denarju je ministrstvo za finance odločilo, da se more gotovine pošiljati v pismih in v paketih z označeno vrednostjo v inozemstvo do 100.000 Din pod dosedanjimi pogoji. S to odločbo niso tangirane one države, pri katerih je maksimum označene vrednosti manjši od te vsote.

* * *

SPORAZUM Z OGRSKO.

Ministrstvo za zunanje zadeve objavlja, da se je dosegel z ogrsko vlado sporazum v tem zmislu, da se izdajajo našim optantom, ki imajo posestva na Ogrskem, recipročnim potom ogrski vizumi, veljavni en mesec dni, pa tudi za posamezna potovanja. Vizume izdaja ogrsko poslaništvo v Beogradu, odnosno ogrski konzulat v Zagrebu samo trikrat na leto in to takrat, kadar se pokaže posebna potreba za potovanja.

Krepitev notranjega tržišča.

(Poročilo gen. tajnika Zbornice TOI g. Ivana Mohoriča na kongresu v Vel. Bečkereku).

(Konec.)

Zlasti negotova je bodočnost prodaje onih predmetov, katerih trošimo doma samo 1—10%, z drugimi besedami: pri onih, pri katerih smo 90 do 99% navezani na izvoz. Med te predmete spadajo v prvi vrsti hmelj, kateri je doživel tekom preteklih let največjo katastrofo, katera sploh more pri kakem poljedelskem predmetu nastopiti. Medtem ko je vrednost izvoza znašala v letu:

Leto	Ton	Vred. milj. Din
1928	7.678	226.0
1929	3.297	48.6
1930	2.706	21.8

Izvoz je torej padel tekom dveh let pod 1/10 prejšnje vrednosti. Nekoliko sličen, sicer ne tako hud primer je z opijem, kateri kaže sledečo sliko:

Leto	Ton	Vred. milj. Din
1928	146	107
1929	69	62
1930	36	27

Oljne pogače, katere so postranski produkt oljne industrije in katere bi mogle služiti, ako bi vladali boljši pogoji v naši živinoreji, kot dodatek h krmi za živino, se izvažajo preko 94% v inozemstvo.

Hmelj ima z ozirom na sedanje nizke cene prohibitivno uvozno carino v Čehoslovaški, katera se v tarifni pogodbi ni mogla znižati. Dalje ima prohibitivno carino v Angliji, katera je bila uvedena po sklenjeni pogodbi Jugoslavije z Anglijo ter bo njegova prodaja padla na minimum radi podvzeti mer v Nemčiji, ki dekreditirajo prisilno uporabo domačega hmelja. Javlja se ono vprašanje, ali je sploh racionalno imeti take kulture, katere potrebnje doma za 1—2% produkcije potrebnje doma in za katere ni izgleda na izboljšanje. Na drugi strani so zopet izgledi na povečanje domačega konsuma minimalni ter niso v nikakem razmerju z obsegom današnje produkcije. Imamo pa, precejšnjo število predmetov, katere kljub današnjim carinam uvažamo in kojih uvoz bi bilo mogoče s smotreno organizacijo domače produkcije postopoma zmanjšati.

Resno se moramo vprašati ali je potrebno, da smo uvozili za 26-8 milj. Din bakrene galice, ko imamo instalacije za njeno proizvodnjo doma, ali je potrebno, da uvažamo za 28 milj. Din ekstrakta za strojenje, ko smo največji eksporterji teh predmetov; za 2-7 milj. Din žveplenk v času ko monopolska uprava ustavlja delo v poedinih privatnih tvornicah za žveplenke; za 2-4 milj. Din svilenih oblek, za 1-5 milj. Din podplavov in usnja, za kojih izdelavo obstoja doma preko 20 tvornic; za preko 50 milj. Din obutve iz usnja, ko po vrsti reducirajo obrtniki delo v svojih delavnih; za preko 15 milj. Din pohišta, katero je mogoče izdelati v stoterih prvovrstnih domačih podjetjih in po konkurenčnih cenah; za 23 milj. Din papirja za zavijanje; za 28 milj. Din časopisnega papirja, med tem ko je v domačih tvornicah ustavljena proizvodnja rotacijskega papirja in delo zmanjšano na 3 dni tedensko. Tudi potrebo po umetnem kamenju iz poz. 483/I. bi lahko popolnoma krili z domačim proizvodom.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

Brzoiavi: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Ljubljana
Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka.
Dunajska cesta 33 Mineralne vode.
Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpolago

Iv. Brunčič

stavbni in pohištveni pleskar in ličar

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela ter se toplo priporoča cenjenim naročnikom.

Ljubljana, Kolodvorska 23

Cene zmerne, delo solidno, postrežba točna

Telefon 34-76

Tovarna mesnih izdelkov Evald Popovič, Ljubljana

modernizirana in na novo opremljena z najnovejšimi stroji, zaposlene najboljše strokovne moči

priporoča

svoje prvovrstne mesne izdelke. Dostavlja se blago po lastnih raznašalcih na dom po vsakokratni dispoziciji, sicer v zgodnjih jutranjih urah. Izven Ljubljane se pošilja blago s prvimi jutranjimi vlaki

Cene nizke. Blago vsak dan sveže.

Naši raznašalci Vas obiščejo dnevno. Ako vsled prezaposlenosti izostane obisk, **telefonirajte** v delovnem času na št. 21-27, po delovnem času na številko 21-51.

Trstje za strope

Telefon 2513 **JOS. R. PUH, Ljubljana, Gradaška 22**

naročajte le pri domači tvornici katera **edina** izdeluje to blago iz najboljšega materiala in prodaja najceneje

Najnovejša kontrola!

Alojz Arhar

Konces. elektrotehnično podjetje
Ljubljana VII, Celovška cesta 80
Prevzema vsa električna dela in inštalacije pod ugodnimi pogoji. Jamči se za solidno delo in nizke cene.

Lovro Rozman

Specijalna delavnica tehtnic, uteži in drugih meril

Ljubljana Pred Prulami 5
Tel. št. 29-97

Najnovejšo dvokoleso z motorčkom, 1 1/2 K. S., dvo-kolesa, šivalni stroji, otroški in igračni vozički in posamezni deli najceneje

Ceniki franco

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška c. 4

OPEKO

prvovrstno, v vsaki množini, nudi po najnižjih dnevni cenah
opekarna JOŽE ORAŽEM ml.
Sr. Gameljne, p. št. Vid nad Ljubljano

Koncesionirano elektrotehnično podjetje
ALEKSANDER KOZIČ

LJUBLJANA, Cesta v Rožno dolino 44. Telefon 30-41

Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Izvršitev strokovnjaška. Cene zmerne.

Trgovci! Naročajte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v „Trgovskem listu“.

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah

izvršuje najsolidnejše

klišarna

ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Trgovci in industriji!

Trgovski

list

se priporoča za inseriranje!

GRADBENO PODJETJE IN TEHNIČNA PISARNA •••

MIROSLAV ZUPAN - Ljubljana

STAVBENIK Poštni ček, račun št. 12.834 Telefon št. 2103

Beton, železobetonske vodne zgradbe, arhitektura ter vsakovrstne visoke zgradbe itd. ••• Sprejemanje v strokovno izvršitev vseh načrtov stavbne stroke ••• Tehnična mnenja ••• Zastopstvo strank v tehničnih zadevah

JESENSKI VELESEJEM V LIPSKEM

od 30. avgusta do 3. sept. 1931

Vzorčni sejem v 40 sejmskih palačah v notranjosti mesta. Sejem stavbnih, pohištvenih in pogonskih potrebščin v dvoranah 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 19 in 20 sejmskega prostora. — Obsežna in pregledno urejena ponudba!

Zahtevajte pojasnila in podatke o ugodnostih in potnih olajšavah od **W. ERKEN-A, ZAGREB**

Starčevićev trg 6/I, telefon 75-91, brzojavni naslov: Erkenag Zagreb ali od Službenega urada Lipskega velesejma Beograd, Knez Mihajlova 33

DELNIŠKA DRUŽBA PIVOVARNE „UNION“, LJUBLJANA

PIVOVARNA IN SLADARNA
Tovarna za špirit in kvas v Ljubljani I poštni predal 45.

priporoča svoje izborne izdelke, in sicer: svetlo in črno pivo v sodih in steklenicah, pekovski kvas, čisti rafinirani in denaturirani špirit.

PODRUŽNA PIVOVARNA v Mariboru

Telefon: Ljubljana 2310 in 2311 — Maribor 2023
Brzoiavi: Pivovarna Union Ljubljana — Maribor

T Knjige, časopise, račune, vizitke, memorande, kuverte, tabele, lepake, letake, naročilnice v blokli s poljubnim številom listov, barvotiske, cenike kakor tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Telefon 25-52
Ljubljana, Gregorčičeva 23

Lasna knjigo-veznica